75ste Jaargang — Nr 2 Zaterdag 12 Januari 1929

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . fr. 1.00
Tusschen Allerlei-nieuws fr. 2.00
Vonnissen en Doodsberichten . fr. 3.00
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 1 tot 4 regels . . . fr. 2.50
Elke regel meer . . . fr. 0.50
Voor meer aankondiging, prijs volgens akkoord.
Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen vóór Donderdag middag.

BUREEL EN REDACTIE:
Drukkerij COLLÉE
Naaml. Maatschappij
TONGEREN.
Postcheksrekening nummer 84855.
Telefoon 12.
Abonnementsprijs : fr. 12.50 per jaar, vooraf betaalbaar.
10 centimen het nummer.
Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

Huis C. VELGHE & Co
80-82, Maestrichterstraat,
Tongeren.
DE BESTE STOFFEN.
DE BESTE KLEEDEREN.

Houdt den dief !

De socialisten die zij uit de Regeering traden, speelt wat de rol van den dief die op dat is geslagen en het gerocht zoeker [illegible] door luidkeels te roepen : « Houdt den dief ! »

Het voltallige socialistische bladen en propagandisten te herlezen van enkele maanden vóór de laatste groote verkiezingen, om na te vaststellen hoe er van het [illegible] beloven geen zier in huis kwam.

Die politiekerij heeft de socialistische partij [illegible] gedaan. « Men breekt niet [illegible] zijne belofte — zoo schreef de [illegible] misnoegde leider in een toon wild.

***

Doch het blijft alleen bij [illegible] volgen. Wij hernemen hier al [illegible] cijfers, die behaald werden bij de verschillende tusschentijdige verkiezingen welke na 1925 werden gehouden. Ge kent ze.

De socialisten mogen ook cijferen en van daar dat zij ook den strijd hebben aangekondigd tegen den communistischen worm, welke merkelijk gegroeid is en dapper [illegible].

De communisten verwijten de socialisten, en [illegible]. In die huishoudelijke kwestie hebben wij niet tusschen te komen.

Wat wij wel onderlijnen is het volgende :

1. De socialisten trachten aan het publiek den indruk te geven dat de katholieke partij verdeeld is ;
2. Dat de dietsche democraten hun woord hebben gebroken en hunne zoogezegde beloften gebroken.

Daarover hebben wij een woord te zeggen.

Over het 2e punt kunnen wij alvast spoedig heenstappen.

Meer dan ooit is de katholieke partij eensgezind. De pogingen van liberalen noch de [illegible] van socialistische zijde om in hare vereeniging verdeeldheid te brengen in de rangen, zullen lukken.

De eendracht der katholieke partij is hartelijker en zuiverder dan ooit. Het cijferen en [illegible] over den uitslag der laatste verkiezing heeft geen belang. Dit zal trouwens [illegible] bij de groote verkiezing van Mei.

Het is hier [illegible] van « Houdt den dief ! » terwijl de [illegible] in de socialistische pers de ruzie hoogtij viert zoodat het soc. [illegible] roepen zij en wel deze — namelijk — over tweedracht in de katholieken.

***

Over de twistzaaiing der socialisten : dat de katholieke democraten hun woord en hun beloften hebben verbroken, kan weinig meer gezegd worden.

En wij willen eens de rollen omkeeren en aan de socialisten op den man af vragen : Wat hebt gij beloofd ? En hoe hebt gij uwe beloften gehouden !

Dan kunnen wij een gewetensonderzoek doen.

Socialisten beloften ! Wie herinnert zich deze niet. Er waren er bij de vleet. Maar wij nemen slechts de voornaamste.

***

Belofte 1925 :

Tegen het duur leven. Winnen de socialisten, dan wordt het leven goedkooper, niet waar !

Gevolg. — De socialisten verhoogden met 150.000 stemmen hun kiescijfer. De levensduurte gaat naar de 1000 punten !

Waar blijft de roode belofte ?

Waar blijven de cooperatieven om 't leven beterkoop te maken.

Belofte 1925 :

Denk aan de belastingen. De socialisten zullen de belastingen verminderen.

Gevolg: De belastingen worden verhoogd met anderhalf milliard, en de socialisten hebben, zoo goed als wie ook, deze belastingen gestemd.

Belofte 1925 :

Zijn de socialisten baas, dan worden er honderdduizenden woningen gebouwd.

Gevolg : Geen enkel huis werd meer gebouwd onder het beheer der socialistische ministers. Integendeel, Wauters schafte de bouwpremie af.

Belofte 1925 en dit al van af lange jaren te voren :

Zesmaandendienst.

Gevolg : Wanneer de socialisten in de Regeering zetelen, houden zij den mond toe ; eens er uit : eischen en dreigen zij.

***

Och ! wij zouden nog zoovele voorbeelden kunnen aanhalen. Iedereen weet en voelt het, dat, indien er van verloochening en politiek verraad mag gesproken worden, het allerminst de socialisten zouden moeten zijn.

Nemen wij nog bijv., hun houding tegenover de Regeering Poullet, en nadien de Regeering-Jaspar.

Toen de achtbare en eerlijke staatsman Poullet door de liberalen werd bevochten en ondermijnd, verklaarde Vandervelde : « Wij geven niet op... » Enkele dagen nadien kroop hij in de Regeering-Jaspar.

Zoolang zij in de Regeering zetelden was alles koek en ei. Pas waren zij er uit, of de Regeering-Jaspar was de meest reactionnaire Regeering der wereld.

Daar zijn nog treffende staaltjes op te teekenen, vooral naar aanleiding van de bespreking der begrooting in de Kamer. Niets deugt er voor de socialisten. 't Is allemaal verkeerd, en zij vergeten te zeggen dat **diezelfde begrootingen meestal door, en, in alle geval, met de socialistische ministers werden opgemaakt.**

Verstaat men nu waarom de socialistische gazetten en propagandisten dag-in, dag-uit op de katholieken schelden over « verraad en verloochening » ?

't Is de eenvoudige oude historie van : « Houdt den dief ! »

In Mei aanstaande zullen de kiezers den echten dief wel te pakken krijgen.

En 't zal verdiend zijn.

Nog de Huishuurwet.

Nog enkele inlichtingen over de huishuurkwestie in zake huizen en kwartiers die buiten de huishuurwet vallen :

I. — Op welken datum van het jaar houdt de huurverlenging op ?

In 1929 evenwel als in 1930 houdt zij op juist op den verjaardag van de eerste ingenottreding.

Bij voorbeeld, indien de huurder op 1 Februari 1914 in het huis gekomen is dan is de huurverlenging met 1 Februari 1929 (of 1930) afgeloopen. Indien hij er op 15 Juli 1914 binnen kwam eindigt de huurverlenging op 15 Juli 1929 (of 1930.)

II. — Welk is het bedrag der huishuur die thans te betalen is ?

Zoowel voor 1929 als voor 1930, moet, zoo lang de huurverlenging geldig is, het cijfer der huishuur van 1914 vermenigvuldigd worden met 3 1/4. Die regel wordt toegepast op alle gebouwen, zonder onderscheid tusschen beiden.

Bij voorbeeld, indien de huurder in 1914 moest 400 fr. betalen voor zijn huis dan zal hij te beginnen met den eersten betaaldag van 1929 moeten geven : 400 fr. vermenigvuldigd met 3 1/4 : het is te zeggen : 1300 fr.

III. — Wanneer moet men die hoogere huishuur beginnen te betalen ?

Te beginnen met den eersten vervaldag die volgt op Nieuwjaar van 1929. En die regel geldt zoowel voor dezen die per maand als voor hen die slechts alle drie maanden betalen.

Bij voorbeeld : een huurder, die alle maanden betalen moet en die het op 28 December 1928 voor den laatsten keer gedaan heeft, zal een maand later, op 28 Januari 1929 de hoogere huur moeten geven. Indien hij slechts alle drie maanden moet betalen dan zal hij slechts drie maanden later, namelijk op 28 Maart 1929 door het nieuw tarief getroffen worden.

IV. — Wat gebeurt er tegens dat de huurverlenging afgeloopen is ?

De huizen vallen onder het gemeene recht : het is te zeggen dat alles geregeld wordt door het huurkontrakt en volgens de vraag en het aanbod, huurder en verhuurder moeten overeenkomen over den duur en den prijs van de verhuring.

Hier valt echter op te merken dat de eigenaar drie maanden op voorhand moet opzeg geven, om aan de verhuring een einde te stellen. Zoo niet, wordt deze « stilzwijgend » hernieuwd, **en wel aan den huurprijs van 1914.** Het is echter klaar dat alle eigenaars hunne huurders op tijd verwittigen zullen.

Zijn de Planeten bewoond ?

Zijn de planeten bewoond, dat is een vraagstuk dat reeds veel over en weergepraat veroorzaakt, veel inkt doen vloeien heeft. Toch kan er niemand met zekerheid zeggen wat er van de kwestie is.

De planeet Mars, bijzonderlijk, heeft sedert lang de nieuwsgierigheid der aardbewoners opgewekt.

In 1879 was het de Italiaansche sterrekundige Schiaparelli, die het eerst gewag maakte van de veelbesproken kanalen die op Mars zouden te zien zijn. Iedereen richtte dan zijn kijker naar Mars en zoovele kanalen werden gezien (of men meende te zien) dat de Fransche astronoom André, van het observatorium van Lyon, berekende dat hunne totale oppervlakte heel de planeet Mars zou bedekt hebben.

In 1888 zag dezelfde Schiaparelli naast de kanalen die hij eerst gezien had nieuwe kanalen. Het leed dus geen twijfel : Mars was bewoond en de Marsianen voerden reusachtige openbare werken uit.

De aardbewoners zouden dus trachten met Mars in betrekking te komen. In de uitgestrekte steppen van Siberië werden groote figuren op den grond getrokken, zoodanig dat ze de aandacht der opmerkzame Marsbewoners moesten tot zich trekken. Die seinen bleven echter zonder antwoord.

Wat bleef er dan nog over om toch maar te weet te komen of er levende wezens op Mars aanwezig waren? Niets anders dan met grootere en sterkere kijkers naar Mars te turen en de kanalen te bestudeeren. Die kanalen bleken echter wat anders te zijn. Met beter gewapend oog zag men dat het eene opeenvolging was van donkere vlekken. Zeer duidelijke lichtbeelden werden door den Amerikaan Percival Lowell, van deze paternosterachtige vlekken genomen. Van die vlekken geeft hij de volgende verklaring :

Op de planeet Mars zijn geene zeeën meer. Het water dat nog op Mars te vinden is zou in onderaardsche aders vloeien heel dicht bij de aardkorst. De plantengroei zou, volgens hem alleen mogelijk zijn boven deze aders. De vlekken door hem gefotografeerd zouden dus niets anders als planten zijn.

Wat er van waar is, we weten het niet. De teleskopen moeten nog veel grooter worden om er klaarheid in te brengen.

De grootste sterrekijker is die van Mount Wilson in Amerika, met een spiegel van 2 m. 50 diameter. Zoo een spiegel die bolrond moet zijn, vervaardigen, is een echt reuzenwerk en er is niet aan te denken nog grootere spiegels te maken.

BUITENLAND

RUSLAND.

De overleden Russische Grootvorst.

Met grootvorst Nikolaas van Rusland, die dezer dagen overleden is, is weer een van de groote figuren uit den Czarentijd en uit den wereldoorlog heengegaan. Zijn leven is geweest in een crescendo een oogenblik van glans en dan de val, de vlucht, de vergetelheid, de dood.

Grootvorst Nikolai Nikolaiewitch den 6e November 1856 te St-Petersburg geboren, was een zoon van Nikolai Nikolaiewitch, broeder van czaar Alexander III. Reeds gedurende den Russisch-Turkschen oorlog in 1877-78 onderscheidde hij zich door zijn kranig optreden en bevordering op bevordering bracht hem tot het oppercommando aan het Westelijk front, gedurende den wereldoorlog.

De grootvorst was gehuwd met prinses Anastasia, een dochter van koning Nikita van Montenegro. Ook grootvorst Peter Nikolaiewitch zijn broeder, was met een Montenegrijnsche koningsdochter in den echt getreden.

Grootvorst Nicolaas was stellig een bekwaam militair. Hij leefde voor zijn beroep. Hard en veeleischend voor zichzelf duldde hij bij zijn ondergeschikten geen traagheid of ongeschiktheid. Hij dreef de bevordering door van knappe officieren, ook al waren zij van geringen afkomst. Steeds kampte hij tegen omkooperij en misstanden in het leger en tegen de protectie, die had gemaakt, dat het leger kort voor den oorlog niet minder dan 2000 generaals telde.

In Augustus 1914 werd grootvorst Nicolaas, opperbevelhebber der Russische legers aan het Russisch westelijk front. In den eersten tijd streed hij met wisselend succes. Hij toonde zich een goed tacticus, maar was in strategisch opzicht ten slotte niet opgewassen tegen Hindenburg-Ludendorff. Na den inval in Oost-Pruisen, (wie onzer herinnert zich niet den Russischen pletrol ?) die met Tannenberg eindigde, behaalde hij nog in Galicië groote successen tegen de Oostenrijkers. In Polen golfde de strijd op en neer. Het voorjaar 1915 bracht Nicolai nog de verovering van Przemysl. Maar daarop volgde in Mei de Duitsch-Oostenrijksche doorbraak bij Gorlice en de groote terugtocht de Russen.

Deze nederlaag kostte den grootvorst zijn functie. De czaar, op aanraden van den beruchten Rasputin, die den grootvorst een doodelijken haat toedroeg, besloot zelf het opperbevel op zich te nemen.

Om de bittere pil te verzachten werd Nicolai tot onderkoning van den Caucasus benoemd en tot opperbevelhebber van het leger, dat daar tegen de Turken streed. Hij veroverde onder andere Erzerum en Trebizonde, doch het gelukte hem niet via Perzië contact te krijgen met de Engelschen, die in Irak opereerden.

Toen de Februari-revolutie (1917) uitbrak was hij nog in den Caucasus. Een van de laatste daden van den czaar was geweest, hem opnieuw tot opperbevelhebber te benoemen, maar nog voor hij te Mogilef, het hoofdkwartier aangekomen was, kreeg hij van prins Lwof, het hoofd van de voorloopige regeering een telegram, waarmee zijn benoeming teniet gedaan werd. De grootvorst begaf zich toen naar zijn landgoed in de Krim, waar hij ook na de October-revolutie, zij het streng bewaakt, blijven kon. Met de Duitschers die in 1918 de Krim een wijle bezet hielden, weigerde hij met in betrekking te treden. In het begin van 1919 is hij aan boord van een Engelschen kruiser naar West-Europa gekomen, waar hij zijn verdere leven in Frankrijk gesleten heeft.

Het schrikbewind herneemt. — BOEREN GEFUSILLEERD. — Men meldt uit Berlijn aan den Parijzer « Matin » dat het opperrechtshof van den Staat van Usbekistan, aangesloten bij Sovjet-Rusland, een groot aantal boeren heeft doen fusilleeren.

Alhoewel de bolsjewistische bladen beweren dat deze boeren een bende roovers uitmaakten, toch weet men uit geloofwaardige bron, dat de omgekomen personen eerbare lieden waren, doch dat zij bij een geheime anti-sovietsche vereeniging aangesloten waren.

De regeering van Moskou moet op dit oogenblik al haar aandacht op Midden-Azië vestigen, ten einde haar afgevaardigden uit de gevaarlijke positie in dewelke deze zich bevinden, te redden.

Inderdaad hebben de groote grondbezitters van het district Maletino de sovietsche gebouwen en cooperatieven vernield. De bolsjewistische afgevaardigden worden dikwijls mishandeld, doch nemen geen wraak want, zich afgezonderd voelend, geven zij zich goed rekenschap van de vijandigheid die de bevolking tegen hen koestert.

Te Dalgow hebben de boeren een communist vermoord, die hen zoo gezegd had uitgedaagd door het lezen van een blad uit Moskou herkomstig.

DUITSCHLAND.

De vader van den Gas-Oorlog. — EEN NOODLOTTIG MAN. — Een geleerde, die in de geschiedenis der menschheid een plaats zal innemen, welke niemand hem hoeft te benijden, is Frits Haber, die thans 60 jaar is geworden. Van hem is, zoo al niet het gedacht, dan zeker toch de verwezenlijking en de inrichting van den gasoorlog uitgegaan en onder zijn leiding heeft dit droevig bedrijf zich steeds verder ontwikkeld. Al de verschrikkelijke giftgassen, waarmee de menschen gedood werden en die in een volgenden oorlog niet alleen de gevechtstroepen, maar heele steden met vrouwen, kinderen en grijsaards zullen vernietigen, zijn rechtstreeks of onrechtstreeks uitvindingen van Frits Haber.

Oorspronkelijk was Frits Haber een eenvoudig geleerde, zonder eenige pretentie. Hij was geboren te Breslau in 1868 en legde zich vooral toe op de physische scheikunde. In 1906 werd hij professor aan de technische hoogeschool in Kalsruhe en vijf jaar later werd hij door den keizer als leider van het Physisch-chemisch Instituut van de « Kaiser Wilhelm Gesellschaft » in Berlijn aangesteld. In dien tijd dacht hij nog niet aan vergiftige gassen om menschen te dooden. Zijn grootste doel was : de synthetische bereiding van ammoniak en stikstof uit de lucht. Hij slaagde in het jaar 1910 en daarmede was vooral voor landbouwkunde een gewichtig vraagstuk opgelost.

In den oorlog benoemde de keizer hem tot oppersten leider en inrichter van de scheikundige wijze van oorlog voeren en hechtte hem die tot nu toe slechts onderwachtmeester was, met eigen hand de majoorsepauletten op de schouders. In het jaar 1918 verwierf hij den Nobelprijs voor de scheikunde — wel niet geheel volgens het inzicht van den stichter die immers een vriend van den vrede was. Op het oogenblik is Haber weer professor aan de universiteit en doet hij heele vreedzame opzoekingen. Toch blijft hij een noodlottig man, die oorzaak is van ontelbare rampen en wee.

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER »

— 11 —

GELOOF EN LIEFDE

Geschiedkundige Ridderroman

UIT DEN EERSTEN KRUISTOCHT.

Ter oorzake eener misgreep, was verleden week een stoornis komen, in het plaatsen der kolommen van ons mengelwerk, zoodat 't moeilijk verstaanbaar was. Wij geven daarom heden hetzelfde vervolg opnieuw, zooals het zich had moeten volgen.

Ondervragend keek de overste hem aan.

« — Wel jonker », staaft de spreker zijn gezegde, « [illegible] is hij niet tusschen de lijken, [illegible] hem evenmin in 't gevolg... »

« — Uw oordeel is gegrond », stemde Wilfried in, « dan wij terug slapen en dat het gebeure [illegible] zijne loop ga ; voorzeker ontmoet [illegible] onder deze onze geloofsbroeders, die hem naar verdienste zullen loonen ».

VIII.

...En vele jaren duurde alreeds de ondragelijke tirannie der Turken en nog steeds hielden zij steviger dan ooit, den H. Grond in hun macht. Telken jare kwamen karavanen van geloovigen op boettocht naar Jeruzalem en telken jare vielen honderden, bij honderden hunner onder de moordende blinde wraakzucht van den heidenschen dwingeland stierven zij, verschrikkelijk gepijnigd, verraderlijk vermoord, zonder dat iemand rechtsprong [illegible] laffen [illegible] het hoofd durfde bieden, een krijgs[illegible] opstak. »

Zou die ellendige toestand van zaken langer blijven duren ? die bloedige menschenslachting ongewroken ?

Neen, want God zelf stond er tegen op !

Een kluizenaar Pieter de Eremijt genaamd, had insgelijks Palestina bezocht en hem ook bloedde het hart van innig leed bij het vertoon der gruwelen dat zich voor zijne oogen ontvouwde. Zonder dralen nam hij een manhaftig besluit. Hij vertrok naar Rome en smeekte er den H. Vader de toelating af, om in gansch de christene wereld de verlossing van Jeruzalem te gaan aanprediken. Die toestemming werd den moedigen zendeling gegeven en het was brandend van geloofsijver, in het volle besef van de lastige taak die hij zich zelven op de schouders kwam te torsen dat hij, als een voormalige H. Amandus, de vier hoeken van Europa doorliep, overal de volken tot Christus' leer opwekkende en aanzetten om Jeruzalem den klauwen des vijands te ontrukken.

De Almachtigde zegende zijn streven en de beste bijval was zijn deel. Stilaan kwam er gisting in de gemoederen ; onverschilligheid maakte plaats voor aandacht, lamlendigheid veranderde in wilskracht, jammerklachten vergingen in wraakgeschrei : op verschillige punten werden de hoofden bijeengestoken : hier en daar galmde stout en onbeschroomd de kreet : « God wil het ! » De storm was aan 't woede : weldra zou hij gansch losbreken. Prinsen en edelen hielden lijf en goed veil, kloosterlingen verlieten hunne cellen, kluizenaars hunne bidplaatsen, de landslieden hunne akkers, poorters en laten gade en kroost, en te zamen in een en hetzelfde geheiligde vuur ontvlammend, legden zij de handen in elkander en verklaarden zich bereid den strijd aan te gaan.

Een machtig leger kwam tot stand. Het telde niets dan vrije mannen : jongelingen, huisvaders in den vollen bloei des levens, ouderlingen. Op hunne borst was een kruis van roode stof gehecht : hunne uitrusting bestond uit een stalen helm met gespleten vizier ; menigen droegen maliënkolders, velen pantserhemden en sommige borstkurassen, armplaten en knieschijven.

Aan het hoofd van dien uitstekenden krijgsdrom was een edelman, wijd en zijd geroemd om zijn wijsheid alom geprezen om zijne gerechtigheid. Zijn lichaamsbouw was zwaar en beenderig ; zijne gestalte overtrof ver de middelmatige hoogte en gaf hem het aanzien van eenen reus ; zijn open gelaat en de vranke blik zijner oogen deed hem onmiddellijk eenieders betrouwen winnen ; de bestendige glimlach, die om zijne lippen zweefde schonk hem de aangekleefdheid en blinde trouw van al wie hem zag.

Hij heette Godfried van Bouillon.

Zijne uitgestrekte eigendommen had hij te gelde gemaakt, zijne geldkist tot den bodem leeggeput om te verbruiken aan het welslagen der grootsche onderneming. De zelfopoffering waarmede hij te werk ging, zou elk anderen sterveling op korten tijd gansch werkeloos gemaakt hebben en, wie had zulks ooit verwacht, op het uur van vertrekken klonk zijn donderend bevel : « Vooruit ! » over een leger van niet min dan tachtig duizend voetknechten en tien duizend ruiters !

Plechtig en grootsch moest dit oogenblik zijn ! Onze geschiedenis boekte het met gouden letters...

En terwijl de onafzienbare legerschaar optoog vertoofden de helden van ons verhaal, van vijand en gevaren omringd, omsloten in het veroverde slot. Hadden zij eens geweten, dat eene zoo behulpzame hand hun kortelijk zou worden toegereikt eene hand die hen uit den benepen toestand redden zou, hoe hadden zij met ongeduld gewacht, misschien wel hunne verlossers te gemoet geloopen !

Ettelijke dagen waren voorbijgesneld sinds den laatsten strijd en tot nog toe leverde niets ernstig bezwaar op. Inderdaad de vijand scheen de duchtige les, hem gegeven, zoo ras niet te zullen vergeten en eer hij den moed zou herwonnen hebben om een nieuw gevecht te wagen, waren de pelgrims langs hunne [illegible] ontvlucht en zaten zij dicht bij Jeruzalem. Wilfried begon vrijer te ademen en vleide zich met de hoop, welhaast het letterlijk kaal geplunderd slot te kunnen verlaten. Hij waande Hoel dood en dienvolgens onschadelijk, ofwel gered en dan ver van hem verwijderd. Toch zou het leven of de dood zijns tegenstrevers hem volstrekt gevoelloos gehouden hebben, indien hij niet vreesde Maria hierdoor in hare kinderliefde te kwetsen. Alle uren van den dag kon hij nu ongestoord in haar bijzijn doorbrengen, haar zien en spreken, haar onophoudend de vurigste blijken geven van zijne diep ingewortelde en kuische liefde......

Ten slotte kwam men tot het besluit alles kant en klaar te maken tot het voortzetten van den tocht. Deze tijding verwekte onder de christenen eene algemeene vreugd eene uitbundige blijdschap. De mare werd begroet met lange heilkreten en elkander toonden zij, — de ongelukkigen ! — aan den horizont de plaats waar de gebenedijde grond liggen moest.

Voor den bepaalden dag van de afreis bracht de bevelhebber een ongunstigen, rusteloozen nacht over. Geruimen tijd woelde hij op zijne legerstede en, wat hij ook beproefde, de slaap kon op hem geenen vat nemen. Eindelijk viel hij, onder het geprevel eener bede tot zijnen schutsengel, in een zachten sluimer. Half [illegible] had hij een vizioen : Hij zag zijne vriendin, gehuld in een kleed van zilverachtig satijn en doorschijnenden kant ; in de kroon harer blonde haarlokken, met eenen krans van witte rozen saamgehouden, blonken robijnen, smaragden en saffieren ; donzige vleugels van sneeuwige pluimen spreidden zich op den rug open en haar geheel wierp een verblindenden stralenglans af. Met een vlammend zwaard was de engel, aan zijnen rechterkant, de poort van een Romeinschen triomfboog aan ; een hemelsche glimlach speelde in de hoeken van zijn fijnen mond en hij wenkte den droomer om nader te komen.

Ineens ging de poort open : op een hoogen heuvel lag een oude stad. De verschijning neigde het hoofd tot des slapers oor en hij hoorde woorden, die hem toeklonken als verleidend snaargetokkel : « Treed binnen, soldaat van Christus, en ontvang het loon, dat Hij zijne trouwen voorbehoudt !... Kniel neer en kus het graf van uwen Zaligmaker ». In een wolkgevaarte verzwond het vizioen. — Een baarkleed van zwart floers, met zilveren tranen bezaaid, hing eenige oogenblikken voor Wilfried's oogen, dan werd het weggetrokken en een ander tafereel daagde op. Ditmaal zag hij zijn eigen persoon te midden eener dicht opeengepakte menigte Turken, van kop tot teen gewapend ; hun aller bewegingen waren wild en teugeloos en schreeuwend de krissen en jatagans draaiende, dansten zij rondom den drager eener zilveren halve maan, waarboven in bloedroode letters het woord « Salem » prijkte. Hij wilde zich verweren, doch de krachten schoten hem te kort : al zijne ledematen hingen lam, zijne spieren ontzenuwd ; hij meende eenen hulpkreet te slaken maar de tong hing stijf in zijnen mond... Hij werd vastgegrepen vertrappeld en doorstoken. Dan schoot hij wakker... Verdwaasd, klappertandende van schrik richtte hij zich op de bedsponde overeind ; het koude angstzweet parelde op zijne slapen. Het voorhoofd afvagende, zuchtte hij : « Mijn God, wat vervaarlijke droom ! Moest hij eens bewaarheid worden ! »

Nog gansch onder den indruk zijner droomerij stapte hij uit het bed, kleedde zich aan en opende doelloos het venster der slaapkamer. Buiten was het pikdonker en er woeide een hevige wind de voorbode van nakend onweder, naar binnen. Besluiteloos sloot de jonge man het raam ander maal toe en ging rond het vertrek. Maar alsof allerlei spookbeelden hem vervolgden en onrustwekkende gepeinzen in zijn brein speelden, liep hij de trappen eens torens op, stiet eene oude deur open, vanwaar hij in eene kleine rondloopende gaanderij trad. De duisternis belette den hoofdman den omtrek te verkennen ; niettemin leunde hij met beide handen op de arduinen omheining en doolde den blik naar het donkere zwerk, in gedachten weg.

In de verte rommelt naderende donder ; de wind huilt in de hooge schietgaten, zucht in de vestingsgracht, klaagt in de transen, buldert in de getraliede openingen der kelders, beukt op poorten en valbrug en schudt grendels en kettingen en van met schrikbarend geweld ; eene der vastgeroeste windhanen is losgeraakt en draait met naar gekrijgsch, als een dwaze op zijne spil rond... Daar klettert een ontzettende donderknal over het aardrijk en doet het grijze burchtslot in zijne grondvesten daveren. De sluizen des hemels scheuren open en een stortvloed kletst neer, groote druppels dansen op

(Zie vervolg « Bijvoegsel »).